

A digitális földhivatal távlatai

II. rész

Szendrő Dénes

ny. minisztériumi osztályvezető,
a Földmérési és Távérzékelési Intézet informatikai tanácsadója

Az ügyirat-hátralék feldolgozása

Az állampolgárok jogbiztonságát és közhivatalok iránti bizalmát elsősorban a hivatalokban történő várakozás és sorban állás megszüntetése, beadványaik határidőben történő elintéztése, s az egyes ügyekre vonatkozó jogszabályok és adatvédelmi előírások következetes betartása teremti meg. Ezek hiánya mindig a gyorsabb ügyintézésért kapható csúszópénz és a korrupció melegágyává válhat.

A földhivatalok ügyirat-hátraléka, vagyis a 30 napon, illetve a jogszabályokban rögzített más határidőkön túli elintézetlen beadványok száma országosan 1990-ben 40 ezer darab volt, amely az 1998. év végére elérte a 880 ezret. Ebből mintegy 670 ezer Budapesten, a Fővárosi Kerületek Földhivatalában (az FKFH-ban) halmozódott fel.

A hátralék növekedésének oka elsősorban az volt, hogy egy évtized alatt durván két és fél szerezésre emelkedett az ügyiratforgalom, míg a földhivatalok létszáma csak másfélszeresére bővült, s a növekedésnek megfelelő infrastruktúra-fejlesztés nem valósult meg. A hivataloknak a túlmunka kifizetésére nem volt elegendő anyagi fedezetük, a kis létszámú vidéki hivatalokban pedig sok esetben a plusz munkavégzés szabadnapra történő megváltására sem nyílt – helyettesítő személy hiányában – lehetőség. Ez azt eredményezte, hogy a határidőn túli, elintézetlen ügyiratok száma az évek során folyamatosan emelkedett.

Egy 1998-as miniszteri utasítás nyomán, – amely költségvetési forrást biztosított erre a célra – 1999 elején kezdődött el a vidéki földhivatalok bevonásával a budapesti ügyirat-hátralék kampányszerű feldolgozása.

Ennek folyamata abból állt, hogy Budapesten, az FKFH-ban külön-külön összeszerelték – azaz összegyűjtötték – az egyes ügyekhez tartozó iratokat, majd a vidéki körzeti földhivatalokba szállították, ott az adatokat az általuk használt Komplex Decentrális Ingatlan-nyilvántartási Rendszer (KDIR) követelményinek megfelelően karakteres

(alfanumerikus) formában rögzítették, majd a KDIR-rel feldolgozták. Az ügyintéztést követően az adatokat és az eredményeket a KDIR-ből mágneses adathordozóra mentették, s azokat – a korábban megkapott és felhasznált ügyiratokkal együtt – a fővárosba szállították. A vidéken keletkezett adatokat és eredményeket egy erre a célra készült program segítségével – megfelelő adatkonverziót követően – vitték be a Budapesti Ingatlan-nyilvántartási Információs Rendszer (a BIIR) adatbázisába.

A földhivatalok ezt a feladatot túlmunkában, illetve nyugdíjas dolgozók megbízásos alkalmazásával végezték el. A vidéki hivatalok saját tevékenységük ellátása mellett a budapesti hátralék feldolgozásához szükséges közel 600 ezer fővárosi ingatlan adatainak karakteres formában történő számítógépes rögzítését is elvégezték. 1999 végére 507 ezer ügyiratot zártak le határozattal, és közel százezer hiánypótlási felhívást adtak ki. Ennek eredményeként a 2000. év elejére a fővárosban az ügyirat-hátralék 140 ezerre csökkent. Ezzel párhuzamosan viszont a vidéki hátralék – ugyan átmenetileg, de – megnövekedett.

A kampányszerű hátralék feldolgozás során az FKFH-ban a normál működés mennyiségét és a meglévő infrastruktúra teherbírását többszörösen meghaladó ügy anyaga gyűlt össze, amely nem csak az iratok irattárból való fizikai kigyűjtésével, mozgatásával, számítástechnikai kezelésével, de a határozatok postázásával, a térítvények rendezésével, s mindezek irattárba való helyezésével is együtt járt volna. Az utóbbiak elmaradásából évekig kiható negatív következmények adódtak.

Az FKFH-ban felhalmozódott kiküldendő határozatok száma 2002-ben már megközelítette az egymillió darabot, amelynek postázása csak öt-hat hónapos lemaradással volt végrehajtható. Ezt az időtartamot csak jelentős automatizálással 2004 végére sikerült egy héten belülre csökkenteni.

Elmaradt a visszaérkező tértivevények irattározása és ügyiratokhoz szerelése is. Ez azért volt problémás, mivel nem lehetett tudni, hogy a postázott határozatokat, illetve hiánypótlási felhívásokat az érdekeltek megkapták-e vagy sem. Az átvétel időpontja azért döntő fontosságú, mert ennek napjától kezdődik a fellebbezési határidő, amelynek lejártával emelkedik – fellebbezés hiányában – jogerőre a határozat. Különös fontossággal bír ez az egymásra épülő ügyek esetében, mivel a rangsorban következő beadvány intézését az előtte lévő ügyre vonatkozó határozat jogerőre való emelkedése, illetve ennek pontos dátuma nélkül általában nem lehet elkezdni. Az egyre növekvő mennyiségű sorolatlan, zsákokban tárolt tértivevény hallatlanul megnehezítette a hivatali ügyintézés, s negatívan befolyásolta a közigazgatási és kártérítési perek kimenetelét is.

2002-ben már két és fél millióra becsülték a rendezetlen tértivevények számát, amelyet csak több éves, több százmillió forinttal járó hivatali túlmunkával és diákok időszakos foglalkoztatásával lehetett rendbe rakni.

Az irattári helységek is megteltek, s nem volt hol tárolni az elintéztet iratokat. Ez a helyzet 2003-ban ideiglenesen javult, de évről-évre újabb helységek váltak szükségessé a tároláshoz.

A számítógépes adatbázisban – a gyorsabb adatbeolvasás érdekében mellőzött integritási ellenőrzések miatt – rendszeresen olyan hibák kerültek napvilágra, amelyek akadályozták a BIIR-rel történő folyamatos munkavégzést. Ezeket az anomáliákat – az FKFH által szabályozott szempontok szerint – az adatbázis kezelő adminisztrátorok munkaidőben javították, amellyel egyes esetekben a hivatal rendeltetésszerű működését is kockáztatták.

2001 közepén 374 ezer, 2002 végén 321 ezer darab hátralékos ügyirat volt az országban. Csökkentésük érdekében az FVM a személyi állomány mintegy 30 fővel történő bővítéséről és a túlmunkához szükséges dologi kiadások biztosításáról is rendelkezett. A TAKARNET hálózat továbbfejlesztésének eredményeképpen – megfelelő jogosultság biztosítása esetén – lehetővé vált megyéken belül a körzeti földhivatalok egymás TAKAROS adatbázisaiba való bedolgozása, azaz a lemaradások „távoli” feldolgozása. 2003 végére így 14 megyében gyakorlatilag hátralékmentessé vált az ügyintézés. E mellett négy megyében 3–4 ezerre, Pest megyében pedig hatezeröttszázra csökkent a határidőn túli elintéztetlen ügyiratok száma. Jelentős, mintegy 130 ezer darab ügyirat-

hátralék csak a Fővárosi Kerületek Földhivatalában (FKFH-ban) maradt.

2004 elején a 20 megyei és a 116 körzeti földhivatal összlétszáma – a FÖMI-vel együtt – csaknem 5 ezer fő volt. 2464 fő földvédelmi, földmérési, informatikai, pénzügyi, munkaügyi és igazgatási szakterületen tevékenykedett, míg 2359 fő az ingatlan-nyilvántartási szakterületen dolgozott. Utóbbiból 1770 fő érdemi ügyintézésre jogosult köztisztviselő volt, melyből a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők száma 460 fő, míg szakirányú felsőoktatásban továbbtanuló 340 fő volt. Ingatlan-nyilvántartási ügyintézői szakképzéssel minden, ezen a téren foglalkoztatott köztisztviselő rendelkezett. A többiek a szakterületen jelentkező előkészítő munkában, illetőleg az adminisztratív feladatok végrehajtásában vettek részt.

A földhivatali dolgozók oktatása, továbbképzése – mind földhivatali, mind pedig külső szervezeti keretek között – hangsúlyos szerephez jutott. Az érdemi ügyintézők közel egynegyede folytatott jogi, illetőleg más egyetemi, valamint főiskolai tanulmányokat. Legnagyobb számban Székesfehérváron, a Nyugat-magyarországi Egyetem Geo-informatikai Főiskolai Karának Ingatlan-nyilvántartási Szervező Szakán tanulnak, amely – elvégzése esetén – főiskolai oklevél megszerzését tette lehetővé.

Akkoriban az FKFH 360 fő körüli munkatársa közül hozzávetőlegesen mintegy 60-an folytattak felsőfokú tanulmányokat, ők is elsősorban Székesfehérváron. Ez hosszútávon természetesen a szakmai munka színvonalának erősödésével járt, ugyanakkor a konzultációk és vizsgák idején a hivatalban az ügyintézői létszám felének igazolt távollétét okozta. Utóbbi a hátralékmentes ügyintézés gyakorlatilag lehetetlenné tette.

A Fővárosi Kerületek Földhivatalának vezetői nagy erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy a hátralék ne növekedjen. 2001-től bevezették az ingatlan-nyilvántartási ügyintézők számára a 15 határozat/munkanap normát, amelynél két darab társasházi külön-lap megnyitása vagy módosítása, két darab hiánypótlási felhívás, illetve hét darab nyilvántartásba tételről szóló értesítés is egy határozattal volt egyenértékű. Jelentős belső túlmunkát is elrendeltek, de az sem bizonyult elegendőnek.

Éves viszonylatban ugyanis – a rendes és tanulmányi szabadságok mellett, 110 ügyintézővel, átlagosan 200 munkanap ledolgozásával, és személyenként napi 15 határozat figyelembevételével

vel – évi 330 ezer határozat meghozatalára volt kapacitásuk. Ugyanakkor az FKFH-hoz évente benyújtott ingatlan-nyilvántartási beadványok száma folyamatosan növekedett, s 2003 végére már meghaladta az évi 400 ezret.

Ezek ismeretében 2003 őszén a Földügyi és Térképészeti Főosztály (FTF) javaslatára a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) felső vezetése úgy döntött, hogy jelentős költségvetési támogatás mellett, a vidéki földhivatalok bevonásával, 2004-ben felszámolja a Fővárosi Kerületek Földhivatalának ügyirat-hátralékát. E munka koordinálására 2004 októberében Operatív Bizottság hoztak létre, melynek irányításával *Szendrő Dénest*, az FVM FTF 2001 nyarától működő Fejlesztési és Ellenőrzési Osztályának vezetőjét bízták meg. Az Operatív Bizottság hetente rendszeresen megtartott ülésein az FTF részéről *Vaszkó Elekné* és *dr. Rátkai Györgyné* vezető főtanácsos asszonyok, a Fővárosi Földhivatal (FFH) képviselőként *Osskó András* megbízott hivatalvezető és *Konecsni Attila* informatikai osztályvezető, a Fővárosi Kerületek Földhivatala (FKFH) részéről *dr. Kőszegi Gábor* hivatalvezető, a FÖMI-ből pedig *dr. Mihály Szabolcs* főigazgató és *Weninger Zoltán* központvezető vettek részt. Amikor ideje és egészségi állapota engedte, bekapcsolódott a tanácskozásba *Apagyí Géza*, az FVM FTF akkori megbízott főosztályvezetője is.

Az Operatív Bizottság 2003 őszén kialakította a hátralék feldolgozás koncepcióját, megvizsgálta ennek feltételeit, s elrendelte az ehhez szükséges informatikai fejlesztések és adminisztratív teendők végrehajtását.

Az Operatív Bizottság úgy döntött, hogy a hátralék feldolgozását egy éven keresztül egyrészt vidékről a fővárosba rendelt 30–40 földhivatali munkatárs FKFH-ban történő foglalkoztatásával, másrészt pedig – az elintézendő ügyiratok megyékbe szállítása útján – helyükön maradó, de a TAKARNET hálózaton keresztül a fővárosnak bedolgozó 60–70 vidéki ügyintéző munkájával oldja meg. Az FKFH feladata volt a vidékről berendelt dolgozók részére szükséges munkafeltételek megteremtése, s a szállásukról való gondoskodás, míg a hatékony munkához szükséges informatikai fejlesztések megvalósítása a FÖMI feladata lett.

A Budapesti Ingatlan-nyilvántartási Információs Rendszer (BIIR) 2002. évi felújítása és ennek kapcsán a vékony kliens technológiára való áttérés biztosította a hátralék feldolgozásához is a

korszerű számítástechnikai hátteret. A hagyományos vastag kliens megoldásnál a felhasználó PC-jén fut az alkalmazás, az adatbázisból szükséges adatokat a szoftver a hálózaton keresztül kéri le, majd a feldolgozás után az eredményeket is szintén a hálózaton keresztül írja be az adatbázisba. Ezzel szemben a vékony kliens technológiánál a felhasználó számítógépe (terminálja) gyakorlatilag csak az alkalmazás felhasználói felületét jeleníti meg, az alkalmazás szoftverének futtatása és minden más tevékenység a szerveren történik. A hálózatot kizárólag a képernyő frissítései, a billentyűk leütései, az egér mozgásai és a helyszíni nyomtatás adatai terhelik.

A hátralék-feldolgozásba bekapcsolódó ügyintézők számára a BIIR rendszerre csatlakoztatható terminálok számát száz darabbal kellett növelni, amelyhez vásárlás útján a kapcsolódást biztosító terminálszerverek bővítésére és a vezérlést végző CITRIX szoftver licenc számának növelésére volt szükség. Az FKFH-ba berendelt vidéki ügyintézők számára egy új számítógépes termet alakítottak ki, a szükséges irodai és számítástechnikai eszközökkel együtt. A vidéken maradó, hálózaton keresztül bedolgozó ügyintézők részére a BIIR rendszerhez való kapcsolódás biztosításához a megyei hálózati routerek (útvonal-kapcsolók) cseréjére, s a FÖMI által történő konfigurálására (beállítására), a zavartalan munkavégzéshez pedig a TAKARNET hálózat sávszélességének növelésére volt szükség.

Ez utóbbit úgy kellett meghatározni, hogy a BIIR-hez való kapcsolódás mellett továbbra is megmaradjon a megyéken belüli körzetek egymás TAKAROS adatbázisába való bedolgozás lehetősége is az egyes megyéken belül időszakonként jelentkező hátralékok felszámolása érdekében. A körülbelül háromszorosára növelt sávszélesség – a MATÁV javaslatára – technológia-váltással, frame-raley megoldás helyett bérelt vonalakkal került 2004. év közepén kivitelezésre.

A BIIR rendszerrel végzett munka egyértelmű nyomon követése és a számítógépes ügyintézés felgyorsítása érdekében a FÖMI több szoftver-fejlesztést is végrehajtott.

Az FKFH Ügyfélszolgálati Irodájában korábban az ügyfelek által személyesen beadott iratokra egy vonalkóddal ellátott vignettát (címkét) ragasztottak, amelyek kinyomtatása és az ügyintézők részére történő szétosztása – sorszám szerinti intervallumokra bontva – a munkakezdésnél történt. Több átvételi ablak lévén, így a címke sorszáma nem felelhetett meg szigorúan a beérkezés

sorrendjének, s a műszak végén megmaradt vignetákkal való elszámolás is nehézkes volt. A fel nem használt vonalkódok adatbázisban történő törlésére vagy megjelölésére sem került sor.

Az átláthatóság, a nyomon követhetőség és a közbizalom megteremtése érdekében készült el az a szoftver, amellyel – az irat postai érkeztetésekor, illetve személyes beadásakor – az előzetes iktatási adatok adatbázisban való rögzítése azonnal megtörténik. Ezzel egy időben az ügyirat – a hálózatra kapcsolt vonalkód-nyomtatók segítségével – vonalkódot kap, amely a dátum és a pontos idő feltüntetése mellett a szerver által generált, szigorúan monoton növekvő sorszámot is tartalmaz. Ha egy adott ügyel kapcsolatban egy már felhasznált vonalkód nyomtatása ismétlődik (pl. téves adatrögzítés miatt), akkor az adatbázisban felvételre kerül az ismételt nyomtatás ténye is a megváltoztatott adatokkal. Az irat személyes beadásakor ezt a vonalkódot – az átvételi igazolást tartalmazó saját iratpéldányára felragasztott címkén – az ügyfél is megkapja.

Így az iratok tartalmi átvizsgálásából és széljegyzéséből álló későbbi iktatási folyamat elvégzése után, az ügyféltérben elhelyezett vonalkód-olvasóval ellátott számítógépen, a vonalkód alapján az iktatási sorszám és az iktatási adatok az ügyfelek részére bármikor visszakereshetővé válnak. Az iktatás adatairól az ügyfél kérésére – amennyiben az irat beadásakor az elektronikus postacímét megadja – térítésmentes e-mail-ben értesítést is kaphat.

Az azonnali vonalkódos érkeztetéshez kapcsolódó iktatásról történő e-mail küldés megvalósításához a FÖMI üzembe helyezte a TAKARNET hálózaton a MEgyei Takaros (META) projekt keretében beszerzett új levelező szerverét és elvégezte ennek illesztését a BIIR üzenetküldő rendszeréhez is.

A vidéki földhivatalokban üzemelő TAKAROS rendszeren és a TAKARNET hálózaton szolgáltatott tulajdoni lap nyomtatási képe A4 méretű és álló formátumú. A fővárosban használt BIIR – az előzőektől eltérően – a kézi ügyintézés időszakából származó, fekvő formátumú tulajdoni lapokat szolgáltatott. Ez több papírt is igényelt, (mivel egy tulajdoni lap legkevesebb két oldalon fért el), ezért postázása s egyszerűsített határozatként történő alkalmazása egyaránt nehézkes volt. A tulajdoni lapok formátumának egységesítése érdekében a BIIR rendszerben is kifejlesztették és bevezették a tulajdoni lapok álló formátumú megjelenítését, nyomtatását és használatát.

A vidéki földhivatalok ingatlan-nyilvántartási ügyintézői által jól ismert és kedvelt intézkedési típus a TAKAROS rendszerben az úgynevezett „egyszerűsített határozat”. Egyszerűbb ügyekben ez a legáttekinthetőbb és a legkevesebb ügyintézői munkát igénylő határozatforma, mivel sablon szövegekbe csak az érintett ingatlanok és az érdekelt személyek adatait kell beírni. Számítástechnikai vonatkozásban nem igényli a szövegszerkesztő (WORD) használatát, így jelentősen csökkenti az alkalmazás szerverének és a TAKARNET hálózatnak a terhelését. Ez távmunka esetén lerövidíti a várakozási időket, s növeli az ügyintézés hatékonyságát. E szempontok érdekében a FÖMI a BIIR rendszerben is kidolgozta az egyszerűsített határozat meghozatalának és nyomtatásának lehetőségét. Ez utóbbi formája az ablakos boríték bevezetését is biztosította.

A társasház alakítások ügyintézésének szoftveres támogatására új szempontok szerint dolgozták ki a „kivonatos határozat”-ot, melyet az adott ügyel érintett minden ingatlan tulajdonosának megküldtek. Új program készült a fogantatás állapotában lévő határozat tartalmának a BIIR adatbázisban történő elmentésére is.

A FÖMI felhasználói segédletet készített a BIIR módosított és új funkcióinak leírásával, valamint aktualizálta a felhasználói kézikönyvet. A főváros BIIR-t használó dolgozóinak részére félnapos tanfolyam keretében mutatta be ezek használatát. A hátralék feldolgozásába bevont vidéki ügyintézők részére két napos BIIR alkalmazói tanfolyamat rendeztek, amelyen a FÖMI bemutatta a fővárosi BIIR és a vidéki TAKAROS rendszerek közötti lényeges eltéréseket, ismertette a BIIR rendszer felhasználói funkcióit, valamint gyakorlási lehetőséget biztosított a BIIR rendszer betanulásához. A vidéki rendszergazdák kiképzése is megtörtént a BIIR eléréséhez szükséges hálózati elemek konfigurálása, a szükséges szoftverek telepítése és működtetése érdekében.

Közben a Fővárosi Földhivatal (FFH) beszerzte az új tevékenységek ellátásához szükséges PC-keket, vonalkód-nyomtatókat és vonalkód-olvasókat, valamint a határozatok időben történő nyomtatásához további nagyteljesítményű nyomtatókat vásárolt. Elvégeztette az adatbázis-szerver tároló kapacitásának növelését, s az FKFH épületén belüli hálózat felújítását és bővítését is.

Az FKFH-ban a hátralék-feldolgozásért felelős személy *Varró Istvánné* hivatalvezető-helyettes lett. A fővárosi és a bedolgozó vidéki földhivatalok munkatársainak szakmai kapcsolattartására

2003 decemberétől az FKFH-ban és az FFH-ban is 2–2 fő (*dr. Csányi Zsuzsa és Béres Róbertné*, illetve *Erdélyiné dr. Csenge Andrea és Táboriné Végh Judit*) kapott megbízást. Az FKFH-ba 2004 júniusától *dr. Szabó Zsolt* a hátralék feldolgozás főkoordinátoraként került kirendelésre.

Az FKFH-ban visszaállították az ötödik ingatlan-nyilvántartási osztályt, s két új egység, a „Kiemelt ügyek Ingatlan-nyilvántartási Osztálya” és a „Jogi és Igazgatási Osztály” jött létre, míg a Fővárosi Földhivatalban (FFH) külön részleg alakult a különleges eljárást igénylő évtizedes ügyek – Csillebérci üdülőtelep, Csepel Művek ipartelep, Almáskert utcai lakótelkek stb. – feldolgozásával kapcsolatban.

A hátralék feldolgozáshoz szükséges feltételek megteremtése után, a fővárosi és a vidéki hivatalok közös akciója 2003 decemberében indult meg az FKFH-ban lefolytatott próbaüzemmel. Az éles feldolgozás 2004. január 1-jétől 2004. december 31-ig tartott. Az FKFH egy éven keresztül vidékről folyamatosan 100 fő körüli létszámpótlást kapott. A fővárosban átlagosan 30–40 fő vidékről berendelt ügyintéző dolgozott, míg vidéken 60–70 fő ügyintéző segített be távmunkában. A személyek kiválasztásánál elsődlegesen az önkéntesség elve érvényesült. A bekapcsolódó vidéki ügyintézők először ideiglenes áthelyezéssel, majd kirendeléssel dolgoztak a fővárosban. Az év második felében a bedolgozók a TAKARNET hálózaton keresztül, kizárólag vidéken intézték a számukra leküldött fővárosi ügyek iratait. Ugyanebben az időszakban a továbbtanulások és szabadságok miatt átlagosan csak 84 fő fővárosi ügyintéző végezte az ügyiratok feldolgozását, habár 112 fő volt alkalmazásban.

Az ügyirat-hátralék feldolgozásának természetes következményeként jelentősen megnőtt a fellebbezések száma, amelyek feldolgozatlansága visszahatott az elsőfokú ügyintézés lemaradására is. Ezért 2004. július 1-jétől további 17 fő képzett és gyakorlott vidéki szakembert vontak be a másodfokú ügyek elbírálására.

A vidékről besegítő dolgozók részére az ügyiratok előkészítését és összeszerelését kezdetben az FKFH munkatársai végezték, mivel az iratokat csak az előzményiratokkal felszerelve, illetve bemutatva, s hivatalos jelentéssel ellátva lehetett átadni. Május és június hónapokban a Budapestre kirendelt kollégák segítették három, 6–6 fős csapatban, egy-egy tapasztalt fővárosi munkatárs irányítása mellett a legtöbb hátralékkal rendelkező kerületek esetében az ügyiratok összeszerelés-

sét is. Annak érdekében, hogy e munka alól az érdemi ügyintézők mentesüljenek – s saját feladataikat végezhesék –, szükség volt 15 fő ügykezelő határozott idejű, 2004. augusztus 15-től 2004. december 31-ig történő alkalmazására is. Az ügyiratok mozgatása, válogatása, csomagolása és vidékre szállítása, illetve onnan való visszahozása, igazi logisztikai feladat volt, melyet sikerült hatékonyan megoldani. Kezdetben a megyékhez előre meghatározott időpontban, kéthetente szállították az ügyiratokat, de ez a későbbiekben rugalmasabban történt a bejelentett igények szerint.

A fővárosi koordinátorok és a távmunkában bedolgozó vidéki kollégák kapcsolattartása érdekében szolgálati mobiltelefonokat biztosítottak. Ezzel párhuzamosan a TAKARNET hálózaton e-mail-ben is lehetett segítséget kérni és kapni, illetve a feldolgozással kapcsolatos közérdekű információk megjelenítése és megvitatása is ott történhetett meg.

Az FKFH rendszerét üzemeltető FFH Informatikai osztályának dolgozói a vezetők elképzelései szerint alakították ki a hátralék nyomon követésének egységes statisztikai módszerét. Ez napi rendszerességgel biztosította a hátralék alakulásának figyelemmel kísérését egy-egy osztály vagy kerület tételes listájának megjelenítésével, amely alapján a dolgozók elvégezheték az ügyek felülvizsgálatát. Az így szerzett tapasztalatok alapján fejlesztette ki *Andorkó László* informatikus a Vezetői Információs Rendszer (VIR) szoftverét. Ennek segítségével – az arra jogosult személyek – azonnali információt kaphatnak nemcsak a hátralék alakulásáról, hanem az érkezés, ügyintézés (hivatali, osztályonkénti, dolgozónkénti, irattípusonkénti, időbeni stb. alakulásának) pillanatnyi helyzetéről is. A rendszernek köszönhetően, más típusú, speciális lekérdezések szintén könnyen végrehajthatók vele.

Mivel a VIR-rel még az elintézési határidőn belül lévő ügyiratok alakulása is követhetővé vált, lehetőséget teremtett arra, hogy a határidő végéhez közeledő iratok kigyűjthetővé váljanak, s így – megfelelő intézkedéseket követően – a hátralék további növekedése megállítható legyen.

A hatályos ingatlan-nyilvántartási törvény szerint az ingatlan tulajdonosa köteles harminc napon belül bejelenteni lakcímének megváltozását, mely rendelkezésnek az érdekeltek sok esetben nem tettek eleget. Emiatt a postán megküldött határozatok célba érkeztetése – az ügyfelek földhivatalokba be nem jelentett lakcímváltozásai miatt – főként a több éves hátralékok esetében

jelentős mértékben lehetetlenné vált. A hatályos jogszabály szerint a határozatok átadás-átvételét bizonyíthatóan, tértivevényes módon kell a földhivatalnak nyilvántartania. Sikertelen kézbesítés esetén a kézbesítést meg kell ismételni, s ha az is eredménytelen, harmadik alkalommal a határozatot ki kell függeszteni a földhivatal és az érdekelt fél lakcíme szerinti önkormányzat hirdetőtábláján egyaránt. Természetesen, ennek végrehajtásához is elengedhetetlen a visszaérkező tértivevények naprakész irattározása és ügyiratokhoz történő szerelése.

Mivel a tértivevényes postázás jelentős költségekkel járt, s az ismételt postázás sem hozott többnyire eredményt, a célba érkeztetés eredményessége és a kiadások csökkentése érdekében a problémára megoldást kellett keresni.

A hiteles lakcímek megszerzése érdekében először a Pest Megyei Földhivatal Budakörnyéki Körzeti Földhivatalában, majd a Fővárosi Kerületek Földhivatalában is, on-line mobil telefonhálózatot használó szoftveres kapcsolatot építettek ki a BM Központi Lakcímnnyilvántartó Rendszerével, melyből a tértivevényes postázási költség mintegy negyedéért lehetett megkapni a problémás személyek aktuális lakás címét. A hátralékok nagytömegű feldolgozásánál, a több éve beadott iratoknál volt célszerű ezt az adatot már az első kiértékelés előtt lekérdezni, míg a tárgyevi beadásnál csak a második kézbesítésnél volt érdemes erre költeni.

Az FKFH hátralékának feldolgozására indított kampány végül is 2004. december 31-én sikeresen fejeződött be, mivel a 2003. év végére felhalmozódott mintegy 130 ezer darab határidőt túllépő ügyből csak körülbelül 4 ezer maradt. Jelentős eredmény, hogy az 1998 előtti beadványok legnagyobb részének feldolgozása is megtörtént, mert ezek a régi beadványok voltak a generálói az ismétlődően kialakuló hátraléknak.

A budapesti ingatlan-nyilvántartási hátralék feldolgozásában közreműködő valamennyi fővárosi és vidéki résztvevő mellett köszönet illeti a saját földhivatalának megszokott munkáját végző dolgozókat is, hiszen ez utóbbiak saját tevékenységük mellett a – szokásos munkájuk alól mentesített – hátralék feldolgozásba besegítő kollégáik munkakörét is ellátták.

A tapasztalok és a javaslatok alapján az FVM vezetése a kampány befejezésekor úgy döntött, hogy – vidéki földhivataloktól történő átcsoportosítással – 2005-ben 50, 2006-ban pedig további 9 ügyintézői létszámhelyet biztosít majd az

FKFH számára az ügyirat-hátralék létrejöttének megelőzése céljából.

E határozat ellenére a 2005 végén és 2006 közepén, a Kormány által elrendelt köztisztviselői létszámleépítés a földügyi szakigazgatást is súlyosan érintette. A földhivatali intézményhálózat korábbi ötezres létszámából – ezer fő elküldésével – csak négyezer dolgozó maradt meg állásában. Ez ismét nehéz helyzet elé állította a már amúgy is túlfeszített munkatársakat.

Az eredményes hivatali ügyintézés elengedhetetlen feltétele a kultúrált körülmények biztosítása, a zsúfoltság megszüntetése, s a sorban állás felszámolása is. Ezek érdekében 2004-ben két kihelyezett földhivatali ügyfélszolgálatot hoztak létre, melyek adatszolgáltatást végeznek az ország teljes területére vonatkozóan. A TAKARNET hálózaton keresztül biztosítják a tulajdoni lap- és térképmásolatokat az ügyfeleknek. Az egyiket Budapesten, a Lurdy Ház bevásárló központban a Fővárosi- és a Pest Megyei Földhivatal közösen üzemelteteti, míg a másikat Székesfehérváron, az Auchan áruházban a Fejér Megyei Földhivatal működteti.

A kihelyezett fővárosi ügyfélszolgálat megszüntette az FKFH Budafoki úton lévő Ügyfélszolgálati Irodáján a korábban szokásos sorban állást, s megnyitása óta a tulajdoni lap másolat – átlagosan tekintve – negyedórán belül Budapesten is megkapható. Ennek köszönhetően gyakorlatilag eltűntek a nepperek, s normalizálódott a földhivatalok tevékenysége.

A Fővárosi Kerületek Földhivatala működésének nehézségeit részben az is okozta, hogy túl nagy volt a szervezet, s emiatt az irányítás szintén nehézkes volt. A jól működő vidéki földhivatalok tapasztalatait is figyelembe véve, döntés született arról, hogy az FKFH-t több önálló budapesti körzeti földhivatalra kell bontani, amellyel a hivatal szervezete átláthatóbbá, az ügyintézők terhelése egyenletesebbé, az irányítás és az ellenőrzés hatékonyabbá válik, s megvalósul az ügyfelek lakóhelyhez közelebb történő kiszolgálása is.

A helyszínek kiválasztása, az épületek átalakítása és berendezése, valamint a szükséges informatikai tevékenységek (BIIR adatbázis megfontolása, az INFOCAM térképkezelő rendszer szétválasztása, a TAKARNET hálózat kiépítése, az adatbiztonság kérdéseinek megoldása stb.) elvégzése után megtörtént az FKFH körzeti földhivatalokra osztása.

A Fővárosi Kerületek Földhivatala első lépcsőben, a 2006. év elejétől két hivattallá alakult

át. A korábbi Fővárosi Kerületek Földhivatala helyett – amely a főváros összes ingatlanának adatait kezelte – létrejött a Budapesti 1. számú Körzeti Földhivatal a Budafoki úton lévő régi épületben, s a Budapesti 2. számú Körzeti Földhivatal a Lehel tér Piac Csarnokában. A második lépcsőben, 2008. év elején nyitotta meg kapuit a Budapesti 3. számú Körzeti Földhivatal a Bosnyák tér Térképészeti Székházában.

Ennek megfelelően változtak a fővárosi hivatalok illetékességi területei is. A Budapesti 1. számú Körzeti Földhivatal a Budafoki úton a főváros I., II., III., VIII., IX., X., XI., XII., XVII., XVIII., XIX., XX., XXI. és XXII. kerületének ügyeit intézi. A Budapesti 2. számú Körzeti Földhivatal a Lehel téren a főváros IV., V., VI., és XIII. kerületének ügyeit látja el. A Budapesti 3. számú Körzeti Földhivatal a Bosnyák téren a főváros VII., XIV., XV. és XVI. kerületének ügyeivel foglalkozik.

Mindkét új földhivatal fokozatos kiépítése úgy valósult meg, hogy már a teljes ügyintézészt nyújtó megnyitásuk előtt fél évvel – kihelyezett ügyfélszolgálatként – a TAKARNET hálózaton

keresztül adatszolgáltatást biztosítottak az ügyfelek részére.

Az új körzeti földhivatalok működése tehermentesítette a Budafoki úton lévő hivatalt, s Budapesten is versenyhelyzetet teremtve, kedvezően befolyásolja a fővárosi ingatlan-nyilvántartási ügyek intézését. A hátralékmentes állapot felszámolta a korrupció melegágyát is, hiszen a 30 napos, illetve a jogszabályok által előírt ügyintézési határidők betartása a fővárosban is általánossá vált.

A fővárosi ügyirat-hátralék megszüntetésének rendkívül nagy jelentősége volt, hiszen az állampolgárok, a jogászok és az ügyvédek – a média közreműködésével – hosszú éveken keresztül a budapesti helyzetből általánosítottak, s vontak le negatív következtetéseket az egységes ingatlan-nyilvántartásra vonatkozóan. A sikeres hátralék-feldolgozás bebizonyította, hogy az egységes ingatlan-nyilvántartás közigazgatási intézményrendszere életképes, s alkalmas az állampolgárok, a hivatalok, a bíróságok, a pénzügyintézetek és vállalkozások által támasztott igényeket kielégítő működés és szolgáltatás biztosítására, valamint a jobbiztonság szavatolására.

(folytatása következik)

www.gnssnet.hu
GNSS Szolgáltató Központ

Valós idejű helymeghatározás:

- Egybázisos
  - DGPS korrekciók (országosan)
  - RTK korrekciók (36 állomásról)
- Hálózati RTK korrekciók (az ország 95%-án)

Utólagos adatfeldolgozás:

- Tetszőleges rögzítési gyakoriságú RINEX adatok
- Tetszőleges rögzítési gyakoriságú virtuális RINEX adatok

FÖMI KOZMIKUS GEODÉZIAI OBSZERVATÓRIUM
 Tel.: 27/374-980
 Fax: 27/374-982